

Kod modułu	M_WE SEM8 CHZG1
Nazwa kierunku studiów	Weterynaria
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Choroby zwierząt gospodarskich. Blok I Diseases of farm animals. Block I
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu	obowiązkowy
Poziom studiów	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	7,0 (4,0/3,0)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	Prof. dr hab. Krzysztof Lutnicki
Jednostka oferująca moduł	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych Zwierząt, Zakład Chorób Wewnętrznych Zwierząt Gospodarskich i Koni Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie, Katedra i Klinika Rozrodu Zwierząt Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie
Cel modułu	Przekazanie studentom wiedzy oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu lekarza weterynarii w zakresie chorób wewnętrznych i elementów rozrodu zwierząt gospodarskich, zapoznanie z obrazem klinicznym chorób wewnętrznych, zasadami postępowania leczniczego i profilaktycznego, poznanie mechanizmów powstawania i rozwoju chorób wewnętrznych i wybranych rozrodu. Umiejętności rozpoznawania, różnicowania, profilaktyki i leczenia chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich, poznanie specyfiki rozrodu zwierząt gospodarskich, opieki nad noworodkiem oraz rozpoznawania, leczenia i zapobiegania chorobom gruczołu mlekowego. Program zawiera wiadomości o chorobach wewnętrznych oraz elementy rozrodu zwierząt gospodarskich w praktyce weterynaryjnej. Student otrzymuje podstawowe wiadomości o sposobach przeprowadzania wywiadu i rozpoznawania chorób wewnętrznych oraz stosowania badań laboratoryjnych i obrazowych w leczeniu i zapobieganiu chorobom wewnętrznym.
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	Wiedza: Student zna i rozumie: W1. Etiologię i patogenezę, metody diagnostyczne, postępowanie lecznicze i profilaktykę poszczególnych chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich oraz stada W2. Zasady analizy i właściwej interpretacji danych klinicznych oraz wyników badań laboratoryjnych w chorobach wewnętrznych i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

	<p>W3. Polską i łacińską nomenklaturę chorób wewnętrznych i rozrodu zwierząt gospodarskich</p> <p>W4. Założenia doboru zwierząt do rozrodu i tworzenia grup produkcyjnych.</p> <p>W5. Zasady analizowania dawek pokarmowych i raportów wynikowych analizy mleka w diagnostyce i profilaktyce chorób wewnętrznych</p> <p>W6. Kliniczne konsekwencje zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej oraz zasady ich wyrównywania w chorobach wewnętrznych zwierząt gospodarskich.</p>
	Umiejętności:
	<p>Student potrafi:</p> <p>U1. Posługiwać się podstawowymi technikami laboratoryjnymi w diagnostyce i leczeniu chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich</p> <p>U2. Wybrać i zastosować właściwą chemioterapię w chorobach wewnętrznych z uwzględnieniem docelowego gatunku zwierząt</p> <p>U3. Zastosować w praktyce kodeks etyki lekarza weterynarii w chorobach wewnętrznych.</p> <p>U4. Sporządzać przejrzyste opisy przypadków chorób wewnętrznych, prowadzić dokumentację zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi tych chorób.</p> <p>U5. Zna i rozumie społeczne uwarunkowania działalności lekarza weterynarii w zakresie profilaktyki i leczenia chorób wewnętrznych i zaburzeń rozrodu zwierząt gospodarskich.</p> <p>U6. Szacować niebezpieczeństwo zachorowań w określonych grupach technologicznych zwierząt gospodarskich</p> <p>U7. Ocenić konieczność eutanazji w przypadku rokowania niepomyślnego w chorobach wewnętrznych i we właściwy sposób poinformować właściciela</p>
	Kompetencje społeczne:
	<p>Jest gotów do:</p> <p>K1. Prezentowania postawy zgodnej z zasadami kodeksu etyki lekarza weterynarii</p> <p>K2. Pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności z zakresu chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich.</p> <p>K3. Komunikacji interpersonalnych i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w profilaktyce i terapii chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich.</p>
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zgodnie z uchwałą o sekwencyjności
Treści programowe modułu	<p>Rozród Zwierząt Gospodarskich:</p> <p><u>Tematyka ćwiczeń (każde ćwiczenie w wymiarze 2 godz.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika budowy układu rozrodczego u samic zwierząt gospodarskich - ćwiczenia praktyczne na wyizolowanych narządach 2. Obchodzenie się z pacjentem ginekologiczno-położniczym, podstawowe zasady BHP, instrumentarium i

sprzęt wykorzystywany w ginekologii i położnictwie weterynaryjnym

3. Plan badania ginekologiczno-położniczego samic zwierząt gospodarskich
4. Poród fizjologiczny (omówienie faz porodu oraz usytuowania płodu w macicy, demonstracja na fantomie fizjologicznego położenia, postawy i ułożenia płodu, pomoc przy porodzie fizjologicznym, farmakologiczne sterowanie porodem)
5. Poród ciężki (przyczyny ciężkiego porodu ze strony matki, płodu i człowieka)
6. Rozwiązywanie ciężkiego porodu metodą korekcji (ćwiczenie praktycznych umiejętności repozycji nieprawidłowej postawy, położenia i ułożenia płodu z wykorzystaniem fantomu)
7. Rozwiązywanie ciężkich porodów metodą kawałkowania płodu (podstawowe zasady i wskazania do zabiegu fetotomii, rodzaje fetotomii)
8. Cesarskie cięcie jako metoda rozwiązywania ciężkich porodów (wskazania do cesarskiego cięcia, przygotowanie samicy do zabiegu, rodzaje znieczuleń, środków znieczulających i ich dawkowanie, techniki wykonywania zabiegu u poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, postępowanie pooperacyjne)
9. Diagnostyka ciąży z wykorzystaniem metod klinicznych oraz laboratoryjnych
10. Operacyjne leczenie uszkodzeń sromu i krocza, plastyka sromu, metody znieczulania sromu, postępowanie w przypadku wypadnięcia pochwy i macicy- techniki operacyjne (ćwiczenia praktyczne na wyizolowanych narządach) 4h
11. Zajęcia praktyczne z zakresu badania klinicznego układu rozrodczego samic zwierząt gospodarskich (technika badania *per rectum* oraz *per vaginam* , omówienie podstawowych zasad bezpieczeństwa w czasie badania zwierząt) 4h
12. Wykonywanie podstawowych zabiegów leczniczych w rozrodzie zwierząt gospodarskich (katetyzacja, płukanie macicy, zadawanie leków domacicznych)
13. Seminarium

Tematyka wykładów (każdy wykład w wymiarze 1 godz.):

1. Zapłodnienie i zarodek we wczesnych stadiach rozwoju
2. Rozpoznanie ciąży przez organizm matki
3. Ciąża samic zwierząt gospodarskich - rozwój i procesy życiowe płodu w okresie łożyskowym (wykład 2 godz.)
4. Hormonalna regulacja ciąży samic zwierząt gospodarskich
5. Patologia ciąży u bydła (wykład 2 godz.)
6. Przebieg okresu poporodowego u samic zwierząt gospodarskich (wykład 2 godz.)
7. Patologia okresu poporodowego - zatrzymanie łożyska u krów

8. Patologia okresu poporodowego - zapalenie macicy w okresie poporodowym u krów
9. Neurohormonalna regulacja rozrodu u samic zwierząt gospodarskich
10. Cykl płciowego u przeżuwaczy
11. Wybrane choroby sromu, pochwy, szyjki macicy i jajowodów u krów
12. Zaburzenia cyklu rujowego i czynności jajników u krów

Choroby Wewnętrzne Zwierząt Gospodarskich:

Tematyka wykładów:

1. Wybrane zagadnienia z chorób układu krążenia. (2 godziny).
2. Wybrane zagadnienia z chorób układu oddechowego; (2)
3. Wybrane zagadnienia z chorób układu wydalniczego (2)
4. Wybrane zagadnienia z chorób centralnego i obwodowego układu nerwowego. (2 godziny).
5. Wybrane zagadnienia z chorób spowodowanych niedoborami witamin. (2 godziny).
6. Wybrane zagadnienia z chorób spowodowanych niedoborami mikro i makroelementów. (4 godziny).
7. Wybrane zagadnienia z chorób przemiany materii, ketoza, stłuszczenie wątroby. (2 godziny).
8. Wybrane zagadnienia z chorób układu pokarmowego; choroby jamy ustnej, gardła i przełyku. (2 godziny).
9. Wybrane zagadnienia z chorób układu pokarmowego; choroby przedżołądków i trawieńca. (4 godziny).
10. Wybrane zagadnienia z chorób układu pokarmowego; niestrawność prosta, zasadowa i kwaśna. (2 godziny).
11. Wybrane zagadnienia z chorób układu pokarmowego; choroby jelit. (2 godziny).
12. Choroby układu ruchu tła nieurazowego. (2 godz.).
13. Wybrane zagadnienia z endokrynologii zwierząt gospodarskich (2 godz.)

Tematyka ćwiczeń:

1. Kliniczna diagnostyka różnicowa oraz leczenie chorób układu oddechowego zwierząt gospodarskich. (4 godzin)
2. Kliniczna diagnostyka różnicowa oraz terapia chorób układu krążenia zwierząt gospodarskich. (2 godziny)
3. Choroby przewodu pokarmowego- diagnostyka różnicowa, rozpoznawanie i leczenie chorób zwierząt gospodarskich. (9 godzin)
4. Choroby układu wydalniczego- rozpoznawanie i leczenie chorób układu wydalniczego zwierząt gospodarskich. (2 godziny)
5. Zaburzenia metaboliczne i niedoborowe – obraz kliniczny, rozpoznawanie i leczenie chorób metabolicznych zwierząt gospodarskich. (6 godzin)
6. Zasady płynoterapii u zwierząt gospodarskich. (3 godziny)
7. Analiza wyników laboratoryjnych u zwierząt gospodarskich. (4 godziny)

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej</p>	<p>Choroby Wewnętrzne Zwierząt Gospodarskich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gerrit Dirksen, Hans-Dieter Gründer z Giessen i Matthaeus 2. Stöber: Choroby wewnętrzne i chirurgia bydła. Galaktyka 2011. 3. Scott W. Danny; Atlas chorób skóry zwierząt gospodarskich Galaktyka 2010. 4. Mordak R. Monitorowanie problemów zdrowotnych stad bydła Med. Pharm Polska 5. Blowey R., Weaver A.: Atlas Chorób bydła , Urban & Partner 6. Divers T, Peek T.: Choroby bydła mlecznego, Elsevier 7. Radostits O. M., Gay C. C., Blood D. C., Hinchcliff K. W.: Veterinary Medicine, 1999. 8. Smith B.P.: Large Animal Internal Medicine, 1990. 9. Wingfield W.E.: Veterinary emergency medicine secrets, 1997. 10. Winnicka A.: Wartości referencyjne podstawowych badań laboratoryjnych w weterynarii Wyd. SGGW 2007. <p>Rozród Zwierząt Gospodarskich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reproduction in farm animals: E.S.E. Hafez –, Wiley 2016 2. Położnictwo weterynaryjne / Peter G. G. Jackson ; il. John Fuller Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2010 3. Reproduction and Obstetrics: D.E. Noakes, T.J. Parkinson, G.C.W. England Veterinary 9th ed. Saunders, Elsevier, 2009 4. Large Animal: R.F. Youngquist, W.L. Threlfall Theriogenology. 2nd ed. Saunders, Elsevier. 2007 5. Biotechnologia rozrodu zwierząt udomowionych. A. Bielański i M. Tischner. Drukrol S.C., 1998 6. Biotechnologia rozrodu zwierząt gospodarskich: A. Bielański, M. Tischner ;, Universitas 1993 7. Zaburzenia płodności u bydła, P. Gamcik, J. Sakala – Warszawa PWRiL 1971 8. Problemy w rozrodzie bydła- aktualne poglądy .Monografia, Z. Gajewski, E. Malinowski, A. Wehrend, Warszawa, 2011. 9. Fizjologiczna regulacja procesów rozrodczych samicy T. Krzymowski –, Wyd. UW-M, Olsztyn 2007 10. Rozród bydła S. Wierzbowski, K. Żukowski –, Wyd. KOS, Balice 2007 11. Pathways to pregnancy and parturition P.L. Senger –, 2005
<p>Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacje multimedialne autorstwa pracowników, odpowiedzialnych za prowadzenie wykładów <p>Ćwiczenia laboratoryjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie i omawianie badań przypadków klinicznych, analiza wyników, dyskusja, seminaria <p>Ćwiczenia kliniczne:</p> <p>Badanie kliniczne zwierząt w poszczególnych jednostkach chorobowych</p>

	<p>Leczenie przypadków klinicznych Analiza wyników badań Pobieranie materiału Konsultacje dla studentów określone przez koordynatora na początku semestru</p>
<p>Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<p>W – zaliczenie bloku odbywa się na podstawie pozytywnych wyników uzyskanych z zaliczenia ćwiczeń z przedmiotów blokowych w formie testowej i średniej arytmetycznej tych ocen. Do zaliczenia Rozrodu Zwierząt Gospodarskich wymagane są wszystkie obecności na zajęciach lub zgodnie z aktualnym regulaminem studiów, oceny pozytywne ze wszystkich „wejściówek” oraz pozytywna ocena z zaliczenia. Do zaliczenia Chorób Wewnętrznych Zwierząt Gospodarskich wymagana jest obecność na zajęciach (ilość nieobecności zgodna z regulaminem studiów) oraz zaliczenie testowe na prawach egzaminu U – ocena samodzielnie przeprowadzonych procedur (badania klinicznego, postępowania diagnostycznego, propozycji procesu leczniczego) przez prowadzącego zajęcia, K – udział w dyskusji, odpowiedź na pytania na początku każdego zajęcia laboratoryjnych, kolokwia. Skala ocen zgodna z WKJK</p>
<p>Bilans punktów ECTS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w wykładach – 45 godz. • Udział w ćwiczeniach – 60 godz. • Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych – 26 godz. • Udział w konsultacjach związanych z przygotowaniem do zaliczenia – 4 godz. • Przygotowanie do zaliczenia – 40 godz. • Obecność na zaliczeniu – 3 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta – 178 godz., co odpowiada 7,0 punktom ECTS</p>
<p>Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w wykładach – 45 godz. • Udział w ćwiczeniach – 60 godz. • Udział w konsultacjach związanych z przygotowaniem do zaliczenia – 4 godz. • Obecność na zaliczeniu – 3 godz. <p>Łącznie 112 godz., co odpowiada 4 punktom ECTS</p>
<p>Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się</p>	<p>W1 – B.W3. ++ W2 – B.W6. ++ W3 – A.W20. ++ W4 – B.W12. ++ W5 – B.W.14. ++ W6 – B.W.2 ++</p> <p>U1 – B.U6. ++ U2 – B.U10. ++ U3 – A.U16. ++ U4 – A.U14. ++ U5 – A.U15. ++</p>

	<p>U6 – B.U8. ++ U7 – B.U15. ++ U8 – B.U11. ++ U9 – B.U19.++</p> <p>K1 – K2++ K2 – K8++ K3 – K9++, K11++ K4 – K10++</p>
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	<p>Ocena końcowa: Ocena z Rozrodu Zwierząt Gospodarskich (waga 50%) Ocena z Chorób Wewnętrznych Zwierząt Gospodarskich (waga 50%)</p>